

Un jutjat manté diligències obertes per les emissions de l'empresa Silvalac als Pallaresos

La jutgessa sol·licita diversos informes i practica diverses testificals per esclarir l'origen d'una pols negra

Una de les entrades d'accés al poble dels Pallaresos amb l'empresa Silvalac a l'esquerra i un bloc de pisos a la dreta. | Roger Segura/ACN

El jutjat d'instrucció número 4 de Tarragona manté diligències obertes per una "possible infracció penal" de l'empresa Silvalac, situada als Pallaresos. El cas es remunta a fa més de deu anys quan diversos veïns del municipi van començar a apuntar a aquesta empresa com la responsable de l'aparició d'una "pols negra" a façanes i carrers, i que segons alguns estudis es tractaria d'un fong.

Els residents també han patit males olors i després de diverses queixes a la Generalitat dos veïns van posar una denúncia a fiscalia fa uns setze mesos. Segons ha pogut saber l'ACN la instrucció es podria tancar en breu, després que la jutgessa hagi sol·licitat diversos informes i practicat diverses testificals.

La Fiscalia de Medi Ambient de Tarragona va estimar la denúncia dels ciutadans dels Pallaresos i va investigar possibles efectes nocius per a la salut de les persones com a conseqüència de l'activitat de l'empresa. En l'escrit del ministeri fiscal al jutjat s'apunta que el fet que el fenomen només es produeixi en aquest municipi exclou causes naturals habituals. A més, s'assenyala

que si són fongs que es dipositen en qualsevol superfície que està a l'exterior no es pot descartar que també ho facin a l'interior del sistema respiratori humà.

La jutgessa que porta el cas va determinar el passat 19 de juliol iniciar diligències prèvies per esclarir l'origen de la pols. En els darrers mesos, una vintena de famílies han volgut unir-se a la causa judicial. Un fet que ha estat recorregut per Silvalac i que està pendent de la resolució de la jutgessa.

Queixes i estudis

La problemàtica va començar cap al 2007, poc després que Silvalac comprés la fàbrica a Industrias Gráficas Castells. Es tracta d'una empresa que es dedica a la flexografia i a la impressió sobre diferents materials i que es troba a escassos metres d'habitatges del nucli urbà. Són precisament aquests immobles els més afectats per l'ennegriment de les façanes i balcons.

Després de parlar amb la companyia, alguns veïns i el mateix ajuntament van denunciar el cas al Departament de Medi Ambient de la Generalitat. "Van dir que l'origen eren els cotxes que passaven per la carretera. Era una resposta que no ens satisfieia i vam encarregar estudis", explica Francesc Fortuny, un dels veïns que s'ha implicat en la causa. Tal com apunta Fortuny, una caracterització de l'aire feta per la Universitat Politècnica de Catalunya va indicar que hi havia unes quantitats de Compostos Orgànics Volàtils (COV) pròpies "d'una zona semi industrial" i no pas d'un nucli urbà, si bé estaven dins la legalitat.

Posteriorment es van fer altres estudis, alguns també encarregats per la mateixa empresa, que sempre ha defensat que el seu funcionament no suposa cap perill de toxicitat i es desmarca de causar les taques negres. Anàlisis de la Universitat Rovira i Virgili (URV) i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) van concloure que la pols negra és en realitat un fong anomenat *Baudoinia Compniacensis*.

Segons les investigacions encarregades pels ciutadans dels Pallaresos aquest fong s'alimentaria d'alcohol presents a l'aire i sostenen que tenen l'origen en els dissolvents que fa servir Silvalac per la seva activitat. "Van crear una colònia de fongs bestial i ara els tenim instal·lats al poble", indica Fortuny. I malgrat en els darrers anys la companyia hauria instal·lat filtres per controlar les emissions, els veïns sostenen que hi ha "emissions difuses" que els generen malestar per la seva olor i que alhora són suficients per fer que els fongs continuïn vivint. En aquest àmbit, l'empresa va mesurar la sortida de fums de la planta per detectar si s'emetien Hidrocarburs Aromàtics Policíclics (HAP), un extrem que els informes van descartar. Les anàlisis encarregades per Silvalac també van constatar que la presència d'HAP al municipi és similar a la de poblacions de l'entorn.

La insistència dels veïns també va fer que el Parlament aprovés el juliol del 2017 una moció sobre la qualitat de l'aire que incloïa "actuar urgentment en el cas de contaminació per partícules de pols negra als Pallaresos i la Secuita per a determinar-ne l'origen i la toxicitat, i reclamar els responsables del focus emissor a aplicar immediatament les mesures preventives que siguin necessàries". Un acord que els ciutadans del municipi lamenten no s'ha fet efectiu.